

Høgni Hoydal, 18. juni 2017

Frágreiðing um málið um flytingar av veiðiloyvum frá línuskipum til uppsjóvarskip

Málið um flytingar av veiðiloyvum frá línuskipum til uppsjóvarskip hevur fingið drúgva viðgerð í fjølmiðlunum, í politiskum viðmerkingum og í fyrispurningum frá løgtingsfólki seinastu vikurnar.

Eg havi sum landsstýrismaður tikið mær neyðugar stundir at fáa frágreiðingar og tilfar frá fyrisitingini – bæði frá Vørn og frá umsitingini og leiðsluni í Fiskimálaráðnum. Hartil havi eg fingið yvirlit yvir og innlit í tey skjøl og samskipti, ið eru partar av málinum.

Við grundarlagi í hesum tilfari, havi eg gjørt hesa frágreiðing og mínar niðurstøður.

Viðvíkjandi míni ábyrgd sum landsstýrismaður verður frágreiðing eisini latin løgmanni, sum hann hevur heitt á meg um at fáa.

Løgtingið fær við sínum lógarásettu amboðum sjálvsagt eisini allar móguleikar at útinna sítt eftirlit og at meta um ábyrgdina hjá mær sum landsstýrismaður í hesum máli.

Hvat snýr málið seg um?

Tað er staðfest, at tann 30. juni 2016 er eitt veiðiloyvi flutt av einum línuskipi til eitt uppsjóvarskip í sambandi við royndarfiskiskap eftir makreli í grønlenskum sjógvum av grønlenskari kvotu.

Hetta fekk ikki nakra uppfylging.

Tann 22. mai 2017 verða tvey veiðiloyvi flutt av línuskipum til tvey uppsjóvarskip í sambandi við svartkjaftafiskiskap av felagskvotu.

Hetta fekk dagin eftir, tann 23. mai 2017 eina uppfylging, sum síðani elvdi til, at avgerðin um at flyta veiðiloyvini varð staðfest at vera ógildug, og stig vóru tikin til at annullera avgerðirnar.

Hví verður niðurstøðan Løgtingsins Umboðsmanni ikki fylgd?

Spurningurin er, hví niðurstøðan hjá Løgtingsins Umboðsmanni frá desember 2014 um vantandi lógarheimild at flyta veiðiloyvi frá línuskipum til uppsjóvarskip ikki er fylgd í fyrisitingini.

Høvuðsniðurstøður:

- Talan hevur verið um vantandi greiðar niðurstøður, uppfylging og felags fatan í fyrisitingini hjá Fiskimálaráðnum, eftir at álitid frá Løgtingsins Umboðsmanni í tí sonevnda makrelmálinum kom í desember 2014.

- Innanhýsis í Fiskimálaráðnum er ekki gjörð greið og endalig niðurstøða um, hvussu niðurstøðan hjá Løgtingsins Umboðsmanni í desember 2014 skal gjøgnumførast.
- Hinvegin hava partarnir í fyrisingini havt ymsar fatanir og í summum førum mótstríðandi fatanir, uttan at mannagongdir og tulkingar eru samskipaðar.
- Ein partur av hesum liggur í tíðini, áðrenn eg tók við sum landsstýrismaður, sum greitt verður frá niðanfyri.
- Ein annar partur av hesum liggur í tíðini, eftir at eg tók við sum landsstýrismaður, sum greitt verður frá niðanfyri.
- Talan er um viðurskifti, ið ikki eru nøktandi.
- Øll neyðug stig verða tikin til at rætta mistøkini, eftirmeta fyrisingina og gera neyðugar broytingar.

1. Ongin greið uppfylging av niðurstøðuni hjá Løgtingsins Umboðsmanni í 2014

Í tíðini áðrenn eg tók við sum landsstýrismaður 15. september 2015, hevur um niðurstøðuna hjá Løgtingsins Umboðsmanni frá 10. desember í 2014, har hon metti ikki, at lógarheimild er at flyta veiðiloyvi hjá línuskipi á uppsjóvarskip, verið sagt alment, at Fiskimálaráðið tekur niðurstøðuna til eftirtektar.

Men staðfestast kann, at ongin greið uppfylging verður framd í fyrisingini.

Vørn tekur í januar 2015 eina avgerð um at nokta flyting av veiðiloyvum millum tvey línuskip. Vørn vísir beinleiðis til niðurstøðuna hjá Løgtingsins Umboðsmanni í desember 2014.

Málið verður kært til Fiskimálaráðið, sum setur avgerðina hjá Vørn til viks, við teirri grundgeving, at tað er ikki “rætt og rímligt at broyta fyrisingarliga siðvenju mótvegis borgaranum, fyrrenn regluverkið er broytt.”

Hóast talan í hesum føri var um at flyta veiðiloyvi millum tvey línuskip, so eru orðingar í grundgevingunum hjá Fiskimálaráðnum generellar.

Tær eru skiltar soleiðis á Vørn, at ongin broyting skal fremjast í at flyta veiðiloyvi frá línuskipum á onnur skip, fyrr enn regluverkið er broytt.

Tað er hendan kæruavgerðin hjá Fiskimálaráðnum, ið Vørn grundar sína niðurstøða á, um at heimild ikki hevur verið fyri at nokta at flyta veiðiloyvi á línuskip í juni 2016 og aftur í mai 2017.

2. Flyting av loyvi millum eitt línuskip og eitt uppsjóvarskip í 2016

Í mai 2016 fær Fiskimálaráðið umsókn um loyvi at royndarfiska eftir makreli í grønlenskum sjógvum av grønlenskari kvotu við tveimum skipum. Fiskimálaráðið sigur seg vera sinnað at ganga umsóknini á mæti, treytað av, at skipini hava veiðiloyvi, og at viðurskiptini við grønlenskar myndugleikar eru greið.

Í tí sambandi fær Fiskimálaráðið í juni 2016 eisini umsókn um at flyta veiðiloyvi frá einum línuskipi til uppsjóvarskip í sambandi við makrelfiskiskapin í Grønlandi.

Fiskimálaráðið vísir á, at Vørn er myndugleikin til flyting av veiðiloyvum, og sendir Vørn avrit av svarinum.

Tann 30. juni 2016 kunnar Vørn Fiskimálaráðið um, at veiðiloyvið er flutt av línuskipinum Helenu til uppsjóvarskipið Slættaberg.

Sama dag verður eisini ein teldupostur sendur frá fulltrúa á Vørn til landsstýrismannin og aðalstjóran, har stutt verður kunnað um, at veiðiloyvið hjá Helenu er flutt á Slættaberg.

3. Flyting av tveimum veiðiloyvum frá línuskipum í mai 2017

22. mai 2017 verða aftur tvey veiðiloyvi av línuskipum flutt á tvey uppsjóvarskip.

23. mai 2017 verði eg kunnaður av aðalstjóranum um, at trupulleikar síggja út til at vera í sambandi við flytingar frá línuskipum. Eg biði um, at málið verður kannað beinanvegin, og at vit venda okkum til Vørn um eina frágreiðing um málið til tess at tryggja, at alt er farið rætt fram.

Dagarnir eftir verður málið viðgjørt í Fiskimálaráðnum.

30. mai 2017 verða boð send til Vørn um, at slíkar flytingar fyribils skulu steðga.

Vørn letur eina frágreiðing til Fiskimálaráðið tann 2. juni 2017.

Vørn vísir á teirra avgerð í januar 2015 um at nokta eini umsókn um flyting, sum Fiskimálaráðið, eftir at avgerðin varð kærð, setti til viks. Og at hetta er grundgevingin fyri, at tey ikki meta seg hava havt heimild at nokta flytingum frá línuskipum til onnur skip og harundir uppsjóvarskip.

Eftir eina lögfrøðiliga viðgerð í Fiskimálaráðnum, harundir eitt upprit frá uttanhýsis sakførara frá 5. juni 2017, sendir Fiskimálaráðið boð til Vørn um, at avgerðirnar ikki eru í samsvari við lógargrundarlagið, og at avgerðirnar harvið er ógildugar og skulu annullerast.

4. Svartkjaftakunngerð við felagskvotu

Í november 2015 varð ein svartkjaftakunngerð fyrireikað og lýst, har ein partur av kvotuni varð skipað sum felagskvota.

Í tí sambandi varð í einum innanhýsis uppriti í Fiskimálaráðnum víst á trupulleikar, ið kundu stinga seg upp í sambandi við umbønir um flytingar av veiðiloyvum millum skip. Og harundir verður støðan hjá línuskipum nevnd og tann ógreiða rættarstøðan.

Í mai 2017 var aftur ein kunngerð um felagskvotu av svartkjafti fyrireikað og lýst. Í tí sambandi varð víst til uppritið frá 2015 og víst á, at trupulleikar kundu stinga seg upp í sambandi við flyting av veiðiloyvum.

5. Viðvíkjandi kunning til landsstýrismannin

Í november 2015 tosaði eg við aðalstjóran um, at eg vildi kunnast um flytingar av veiðiloyvum til tess at vita, um nakrir trupulleikar kundi stinga seg upp – serliga í sambandi við svartkjaftafiskiskapin av felagskvotu – og um neyðugt kundi vera at taka nøkur stig.

Aðalstjórin hevur eftir hetta telefoniskt tosað bæði við stjóran á Vørn og deildarstjóran á Fiskivinnustovuni í Fiskimálaráðnum um, at landsstýrismaðurin ynskti at verða kunnaður um umbønir um flytingar av veiðuloyvum.

Eg varð tó ikki kunnaður um ella kundi staðfesta nakran trupulleika í 2015.

Hesi boð eru eftir øllum at døma orsøkin til, at á heysti í 2015 og til heystið 2016, fái eg tilsamans 6 teldupostar frá fulltrúa á Vørn, við stuttum boðum, har kunnað verður um flytingar, sum eru framdar millum tvey skipanøvn.

Harímillum er ein teldupostur, har sagt verður frá, at veiðiloyvið er flutt av Helenu til Slættaberg 30. mai 2016.

Havi tó als ikki heft meg við hesa kunning ella skilt, at nakar trupulleiki var í málinum yvirhøvur, ið kravdi eina viðgerð frá mær.

Seinnu helvt av 2016 og í 2017 havi eg ikki fingið nakra kunning frá Vørn um flytingar av veiðiloyvum, fyrr enn eg munnliga varð kunnaður um trupulleikarnar við flyting av tveimum línuloyvum 23. mai 2017.

Tá eg var greiður um, at her var talan um flyting av línuloyvum til uppsjóvarskip, sum gingu ímóti niðurstøðuni hjá Løgtingsins Umboðsmanni, vórðu beinanvegin stig tikin til at kanna og rætta málið.